

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 aprilie 2014

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Constantin Gurschi,

Judecătorii - Elena Covalenco, Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat împotriva sentinței Judecătorei Soroca din 31 mai 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 noiembrie 2013 de avocatul Gagiu Ion în numele inculpatului

Spoială Mihail Vasili, născut la 18 iunie 1988, originar din s.Bădiceni, r-nul Soroca, domiciliat în or.Soroca, str.Independenței 23.

Termenul examinării cauzei:

1. 19.12.2011 - 31.05.2013 - prima instanță,
2. 25.06.2013 - 13.11.2013 - instanța de apel,
3. 26.02.2014 - 02.04.2014 - instanța de recurs.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Soroca din 31 mai 2013, Spoială Mihail a fost condamnat în baza art.188 alin.(2) lit.b), d), e), f) Cod penal la 6 ani și 6 luni închisoare.

În temeiul art.84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepsei fixate prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 17 august 2011, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 7 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunile civile ale părților vătămate Cîrlig Ion și Țîmbaliuc Vitalie au fost admise în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Spoială Mihail, la 25 ianuarie 2011, aproximativ la ora 21.00, prin înțelegere prealabilă, împreună cu Todiraș Dan și Simionov Vadim, urmărind scopul sustragerii bunurilor altor persoane, au pătruns în casa nr.16 din bd.Decebal, or.Soroca, în care se afla locatarul Țîmbaliuc Vitalie și oaspetele lui, Cîrlig Ion, unde împreună cu Todiraș Dan l-au atacat pe Cîrlig Ion doborîndu-l jos, și, în timp ce Todiraș Dan i-a imobilizat brațele cu genunchii, amenințîndu-l cu un cuțit și cu aplicarea violenței periculoase pentru viață și sănătate, iar Spoială Mihail îi presa capul cu laba piciorului, inspirîndu-i astfel temere că va fi supus în mod real și imediat violenței periculoase pentru viața și sănătatea sa, i-au cerut predarea și au sustras de la acesta un telefon mobil de model „Sony Ericson J2001”, nr.IMEI 355107006514115, în care se afla cartela SIM 060405366, la preț de 100 lei, și, în executarea aceleiași intenții infracționale, împreună cu Simionov Vadim, prin amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, manifestată prin sucirea gîtului părții vătămate Țîmbaliuc Vitalie și amenințarea cu aplicarea cuțitului, au sustras de la acesta un telefon mobil de model „Nokia tv E 71”, nr.de IMEI 359160030297849, în care se afla

cartela SIM 060152737, la preț de 1200 lei, precum și bani în sumă de 20 lei, cauzându-le astfel părților vătămate daune în proporții considerabile în sumă totală de 1320 lei, și părții vătămate Cîrlig Ion, conform raportului de examinare medico-legală nr.60 „A”, excoriație la antebratul stîng și edem cu hemoragii pe mucoasa buzei de sus, iar părții vătămate Țîmbaliuc Vitalie, conform raportului de examinare medico-legală nr.59 „A” din 06.04.2011 - echimoză pe gît și excoriație la ochiul drept.

3. Sentința a fost contestată cu apel de către avocatul I.Gagiu în numele inculpatului M.Spoială și inculpatul, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motivul lipsei în acțiunile inculpatului a elementelor componente a infracțiunii imputate sau reîncadrarea acțiunilor acestuia în baza art.179 alin.(1) Cod penal, invocînd că M.Spoială nu este vinovat de săvîrșirea infracțiunii de tîlhărie, pe motiv că dînsul într-adevăr la propunerea lui V.Semionov a fost în locuința părților vătămate, însă nu i-a fost cunoscut scopul urmărit de către acesta, deoarece între ei nu a fost o careva înțelegere prealabilă de comitere a infracțiunii, nu a fost schițat planul de acțiune și de distribuire a rolurilor, cît și de repartizare a bunurilor; instanța la baza concluziei de vinovăție a inculpatului a pus declarațiile părții vătămate I.Cîrlig, care a declarat că a fost atacat și agresat de către M.Spoială, care i-a cerut telefonul mobil, însă ulterior a concretizat că, despre faptul că a fost atacat de către M.Spoială a aflat de la D.Todiraș; pedeapsa nu a fost corect individualizată, or, lui V.Semionov, care a fost inițiatorul și a avut rolul principal, nu i-a fost numită o pedeapsă reală cu închisoare, mai mult că inculpatul a recunoscut vina în faptul că a intrat în casă fără acordul sau permisiunea proprietarului, și, deci, urma să fie condamnat și pedepsit pentru fapta de violare de domiciliu, dar nu de tîlhărie.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 noiembrie 2013, au fost respinse, ca nefondate apelurile avocatului I.Gagiu în numele inculpatului M.Spoială și a inculpatului, cu menținerea sentinței.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, apreciind la justa valoare probele administrate și cercetate în ședința de judecată, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, corect a ajuns la concluzia de vinovăție a lui M.Spoială în comiterea infracțiunii prevăzute de art.188 alin.(2) lit.) Cod penal, vinovăția acestuia fiind dovedită prin declarațiile inculpatului, părților vătămate, a martorilor, cît și probele scrise.

La fel, instanța de apel a menționat că, cu toate că inculpatul M.Spoială în ședința de judecată nu a recunoscut vina în săvîrșirea atacului tîlhăresc, vinovăția acestuia se confirmă prin însuși declarațiile lui date în calitate de învinuit în prezența avocatului, unde dînsul a declarat că recunoaște vina integral, a descris circumstanțele săvîrșirii infracțiunii, menționînd că au săvîrșit atacul tîlhăresc la propunerea lui V.Semionov, căruia i-a plăcut telefonul mobil al părților vătămate, că în timp ce D.Todiraș se afla deasupra lui I.Cîrlig, el îl apăsa pe acesta cu piciorul peste cap, împreună cerînd de la partea vătămată telefonul. A auzit cum V.Semionov a strigat lui D.Todiraș să scoată cuțitul, iar partea vătămată a început a striga că îl taie, după care ambele părți vătămate le-au transmis telefoanele.

De asemenea, instanța a constatat că vinovăția inculpatului se confirmă și prin declarațiile complicelui său, D.Todiraș, care în ședința instanței de apel a confirmat că după ce au atacat părțile vătămate, el avînd asupra sa un cuțit, primind telefonul mobil de la partea vătămată, l-a transmis lui M.Spoială, iar la confruntarea avută între aceștia, D.Todiraș a confirmat faptul că M.Spoială a intrat în casă împreună cu el și V.Semionov și a aplicat violență față de partea vătămată I.Cîrlig.

Instanța a indicat că circumstanțele menționate combat versiunea apărării, precum că inculpatului M.Spoială nu i-a fost cunoscut scopul urmărit de V.Semionov, și că între ei nu a avut loc o înțelegere prealabilă de comitere a infracțiunii.

Astfel, instanța de apel a conchis că argumentele apelanților, precum că inculpatul nu a comis fapta imputată, sînt neîntemeiate și contravin materialelor cauzei.

La fel, instanța de apel a indicat că la stabilirea pedepsei, prima instanță a respectat criteriile generale prevăzute de art.75 Cod penal, cît și cele prevăzute de art.84 alin.(4) Cod penal și, ținînd seama de scopul pedepsei penale, de gravitatea faptei comise, urmările prejudiciabile, motivul săvîrșirii infracțiunii, de persoana inculpatului, a ajuns la concluzia că pedeapsa a fost individualizată corect, ținînd cont că în cauză nu au fost stabilite circumstanțe atenuante, just concluzionînd că corijarea și reeducarea inculpatului poate fi atinsă doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, considerînd nefondate motivele apelanților, precum că pedeapsa a fost greșit individualizată.

5. Hotărîrile judecătorești sînt atacate cu recurs ordinar de către avocatul I.Gagiu în numele inculpatului M.Spoială care, fără a invoca vreun temei prevăzut de art.427 Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare a inculpatului, pe motiv că instanțele în lipsa probelor l-a condamnat pentru o faptă pe care nu a comis-o, concluziile instanțelor sînt bazate pe presupuneri, deoarece în acțiunile acestuia lipsesc elementele componente ale infracțiunii imputate, dar persistă componența de infracțiune prevăzută de art.179 Cod penal - violarea de domiciliu.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercitat calea de atac, iar dacă totuși recursul a fost declarat după expirarea termenului el urmează a fi respins ca tardiv.

Conform prevederilor art.422 Cod de procedură penală, termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Lecturînd materialele cauzei se observă că, potrivit proceselor-verbale ale ședinței instanței de apel din 13.11.2013, inculpatul M.Spoială și avocatul său I.Gagiu au participat la cercetarea judecătorească, fiind pronunțat dispozitivul deciziei instanței de apel în prezența acestora. La fel, din procesul-verbal rezultă că aceștia au fost înștiințați despre data pronunțării deciziei motivate - 27.11.2013 (f.d.458-461).

Ulterior, la 27.11.2013, potrivit procesului-verbal al ședinței instanței de apel, decizia motivată a fost pronunțată public și înmînată participanților la proces, inclusiv inculpatului, contra semnătură (f.d.466, 470-472).

Conform art.231 alin.(2)-(3) Cod de procedură penală, calcularea termenelor procedurale se pornește de la ora, ziua, luna și anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, iar la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Raportînd prevederile art.422 și art.231 Cod de procedură penală la situația dată, rezultă că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) împotriva deciziei instanței de apel expira la 28 decembrie 2013.

Atît inculpatul, cît și avocatul său, fiind în drept de a contesta decizia instanței de apel, nu au atacat-o în termenul prevăzut de 30 de zile de la data cînd a fost pronunțată decizia motivată, cunsocînd despre acest fapt.

Conform materialelor dosarului, recursul asupra deciziei instanței de apel a fost înaintat la 23 ianuarie 2014, care a fost înregistrat în secția grefă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție la 27 ianuarie 2014, deci după expirarea termenului legal de 30 zile, prevăzut de art.422 Cod de procedură penală.

Potrivit dispozițiilor art.230 Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, raportînd situația reținută în cauză la prevederile art.432 alin.(2) Cod de procedură penală, rezultă că lipsesc temeiuri de drept de casare a hotărîrii adoptate în prezenta cauză și, prin urmare, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar, fiind declarat peste termen.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Gagiu Ion în numele inculpatului Spoială Mihail împotriva sentinței Judecătoriei Soroca din 31 mai 2013 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 noiembrie 2013, în cauza penală în privința lui Spoială Mihail, fiind declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, semnată la 10 aprilie 2014, pronunțată integral la 23 aprilie 2014.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu